

I dalis. TEKSTO SUVOKIMAS

Perskaityk tekstą ir atlik užduotis.

Selemonas Paltanavičius GAMTOS METŲ RATAS

Vasaris – mėnuo, vadinamas pridėtiniu (29-oji diena pridedama arba atimama), ešeriniu (ši mėnesį gerai kimba ešeriai), ašariu (pustomas sniegas išspaudžia ašaras). Vasaris nuo seno vadinamas ir pūgų mėnesiu. Įprastą dieną galima matyti šviečiančią saulę, mėgautis jos spindulių šiluma. Bet po tokios šviesos dangų staiga gali užplūsti juodi debesys, iš kurių pabyra kruša ir sniegas, o vėjas ima sukti sniego sūkurius. Bet šis pūgos siautulys ilgai netrunka. Vėjas nuščiūva ir pro debesis vėl švysteli saulė.

Vasaris – trumpiausias metų mėnuo, jam skirta užbaigti žiemą. Bet kartais žiema užtrunka iki kovo pabaigos. Vasarį žiemos ir pavasario ženklai susimaišo, dienos jau šviesios, o ilgai šviečianti saulė daro savo svarbius darbus.

1. Kaip vadinamas vasario mėnuo? Teisingus atsakymus pažymėk ☒. 2 taškai

- A ☐ Ešeriniu
- B ☐ Pridėtiniu
- C ☐ Pavasarinium
- D ☐ Ašariu

2. Kaip dar vadinamas vasaris? Užbaik sakinį.

1 taškas

Vasaris nuo seno vadinamas ir _____

3. Kuris sakinyas netinka vasario mėnesiui apibūdinti? Pažymėk ☒.

1 taškas

- A ☐ Vasaris yra antras metų mėnuo.
- B ☐ Vasaris – trumpiausias metų mėnuo.
- C ☐ Vasaris – paskutinis žiemos mėnuo.
- D ☐ Vasaris – antras žiemos mėnuo.

Saulė graužia sniegą. Pusnyo paviršius ryto šaltyje braška, o dieną nuo saulės darosi korėtas ir minkštas.

Saulė išvilioja į palaukes žvėris. Žiemą stirnos, elniai ir briedžiai maitinasi medžių žieve, šakelėmis ir spygliais. Stirnoms labai sunku įsiruošti guolį. Kanopėlėmis neįstengdamos nukapstyti sniego ir guldamosi į jį, jos gali peršalti, susirgti ir žūti. Tik briedžiams žiema nebaisi – jie gulasi tiesiai į sniegą ir miega.

Rytą, saulei kylant, pradeda giedoti didžiosios ir pilkosios zylės. Dieną paukščiai labai aktyvūs. Jie skraido, vartosi ore, supasi ant šakų.

Prie namų atbėga ir pulkeliai kurapkų. Kai kur saulė jau nutirpdė laukų plotus, ir jos turi kur prisiglausti, rasti lesalo.

Laukuose ruduoja lapės – ant sniego jas pastebime iš tolo. Bet lapėms tai visai nesvarbu – dabar jų vestuvės. Vasaris – pats vestuvių metas ir krančiams bei vilkams.

4. Koks saulės darbas nepaminėtas tekste? Pažymėk ☒.

1 taškas

- A ☐ Saulė tirpdo sniegą.
- B ☐ Saulė išjudina paukščius.
- C ☐ Saulė išvilioja į palaukes žvėris.
- D ☐ Saulė kaitina žemę.

5. Tekste rašoma: „Pusnyno paviršius ryto šaltyje braška...“
Kuriais žodžiais galima pakeisti žodį „braška“?
Atsakymus pažymėk ☒.

2 taškai

- A ☐ Treška
B ☐ Girgžda
C ☐ Traška
D ☐ Sprogsta

6. Kuo maitinasi elniai, briedžiai ir stirnos žiemą?
Teisingus atsakymus pažymėk ☒.

2 taškai

- A ☐ Medžių šakelėmis
B ☐ Medžių lapais
C ☐ Medžių žieve
D ☐ Vabzdžiais ir vabalais

7. Parink ir įrašyk tinkamus žodžius.

1 taškas

stirnomis	briedžiams
-----------	------------

- Kai daug sniego, _____ sunku išsikasti guolį.
- Kai daug sniego, _____ žiema nebaisi – jie gulasi tiesiai į sniegą ir miega.

8. Kaip žiemą gyvena kurapkos? Atsakymą pažymėk ☒.

1 taškas

- A ☐ Pavieniui
B ☐ Poromis
C ☐ Šeimomis
D ☐ Būreliais

9. Kas vasario mėnesį švenčia vestuves?
Teisingus atsakymus pažymėk ☒.

2 taškai

- A ☐ Krankliai
- B ☐ Lapės
- C ☐ Geniai
- D ☐ Vilkai

Vasario 24-oji – Vieversio diena. Kai kada tokiu metu šie paukščiai sugrįžta, o su jais – pempės, gervės, pilkosios žąsys ir varnėnai. Bet jei žiema snieginga ir šalta, šią šventę tenka sutikti be dirvinių vieversių.

Vasario gale gamtoje pasirodo pirmieji žiedai. Neieškokite jų ant žemės, pakelkite akis ir išvysite išspurusius lazdynų žirginius – tai jų žiedynai. Ne už kalnų kovas, atversiantis duris pavasariui, didžiajam gamtos sujudimui.

10. Kaip vadinama vasario 24 diena? Atsakymą pažymėk ☒.

1 taškas

- A ☐ Gandrų sugrįžimo diena
- B ☐ Žemės diena
- C ☐ 40 paukščių diena
- D ☐ Vieversio diena

11. Kurie paukščiai dar negrįžta vasario pabaigoje?
Atsakymą pažymėk ☒.

1 taškas

- A ☐ Varnėnai
- B ☐ Pempės
- C ☐ Gandrai
- D ☐ Gervės

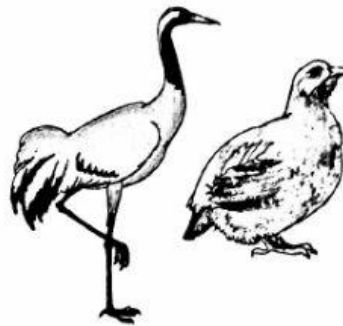
12. Koks tekste minimas augalas pranašauja pavasarį?
Atsakymą pažymėk ☒.

1 taškas

- A ☐ Snieguolė
B ☐ Žibuoklė
C ☐ Lazdynas
D ☐ Plukė

13. Šie paukščiai minimi tekste.
Parašyk jų pavadinimus.

2 taškai

14. Kuriuo žodžiu apibūdintum šį tekstą? Pažymėk ☒.

1 taškas

- ☐ Grožinis ☐ Informacinis

Paašškink, kodėl taip manai.

15. Apie ką šis tekstas? Atsakymą pažymėk ☒.

1 taškas

- A ☐ Apie istoriją
B ☐ Apie Lietuvą
C ☐ Apie gamtą
D ☐ Apie šventes